

اگرچه نیت خوبی است زیستن ...
اما خوشکه دست به تصمیم بهتری بزنیم !

 www.konkursara.com

 ۰۲۱۵۵۷۵۶۵۰۰

دانلود بهترین جزوات در

کنکورسرا

کنکورسرا

مرجع تخصصی قبولی آزمون فرهنگیان و آزمون استخدامی آموزش و پرورش

*قواعد درس ششم_ توجهه‌ی فعل مضارع ۲ (مضارع مجزوم) *

*در درس قبلی با مضارع منصوب آشنا شدیم. گفتیم مضارع منصوب فعلی هست که قبل از آن ارادات نصب آمده باشد و علامتهای منصوب بودن یک فعل مضارع را بیان کردیم.

*در این درس با فعل مضارع منصوب آشنا خواهیم شد.

*مضارع مجزوم به فعل مضارعی گفته می‌شود که قبل از آن یکی از ارادات جزم آمده باشد.

رادات جزم عبارتند از؛ لَمْ ، لَمّا ، لِـ (برای ساختن امر سوم شخص و اول شخص) ، لای نهی (برای ساختن نهی سوم شخص و اول شخص)

*قبل از (لا) نهی برای فعلهای دوم شخص استفاده می‌کردیم اما الان یاد می‌گیریم که ازین حرف برای فعلهای سوم شخص و اول شخص هم می‌توان استفاده کرد.

مثال؛ لا يذهب: نباید برو / لا تأكل : نباید صحبت کنم

*رادات جزم فعل مضارع تغییراتی در فعل ایجاد می‌کنند (فعل را مجزوم می‌کنند) که این تغییرات عبارتند از؛

۱_ در فعلهای بدون شناسه ، باید ضمه (_____) در آخرین حرف فعل تبدیل به ساکن شود .

مثال : يذهب لَمْ يذهب

۲_ در فعلهای شناسه دار غیر از جمع مؤنث، حرف (ن) از آخر فعل حذف می‌شود.

مثال؛ يضربان لا يضرربا / يجلسون ليجلسوا /

۳_ در فعلهای جمع مؤنث ، آخر فعل هیچ تغییری نمی‌کند !!

مثال : يتذکن فعل شرط لَمّا يتذكّن (آخر فعل هیچ تغییری نکرد چون جمع مؤنث هست !!)

چند نکته مهم

الف) دقت کنید که لای نفی را با لای نهی اشتباه نگیرید؛ لای نهی همانطور که گفتیم باعث تغییر آخر فعل میشود ولی لای نفی تغییری در فعل ایجاد نمیکند و فقط معنی فعل را از مثبت به منفی تبدیل میکند. (در مورد جمع مؤنث چون اخر فعل در هیچ حالتی تغییر نمیکند باید فعل مورد نظر را به هردو صورت نفی و نهی ترجمه کنیم تا بینیم به کدام حالت بهتر معنی میدهد؛)

مثال: يَخْرُجُونَ : خارج می شوند.  لا يَخْرُجُونَ : خارج نمی شوند. (ترجمه به صورت لای نفی) /

لا يَخْرُجُونَ : نباید خارج شوند . (ترجمه بصورت لای نهی) 

ب) کلمه‌ی پرسشی «لماذا» گاهی اوقات مخفف و بصورت «لِمَ» استفاده میشود و باید مراقب باشیم که این حرف پرسشی را با «لِمْ» اشتباه نگیریم.

ج) اگر حرف «لِ» قبل از فعل مضارع آمده باشد میتواند ادات نصب و یا ادات جزم باشد. در این حالت در فعلهای بدون شناسه به راحتی قابل تشخیص است ولی در فعلهای شناسه دار باید بازهم به هردو مدل ترجمه کنیم تا بینیم به کدام حالت بهتر معنی میدهد. (معنی لِ ناصبه : تا ، برای اینکه / معنی لِ جازمه: باید...)

مثال: دَهَبَ التَّلَامِيْدُ إِلَى الْمَكْتَبَةِ لِيَكْتُبُوا وَاجْبَاتِهِمْ . دانش اموزان به کتابخانه رفتند تا تکالیفشن را بنویسند.

☞ اینجا حرف لِ ناصبه هست ، چون نمی توانیم فعل (لیکتبوا) را بصورت (باید تکالیفشن را بنویسند) ترجمه کنیم. بُرُدُ التَّلَامِيْدُ أَن يَتَقدَّمُوا فِي درسِهِمْ فَلِيَكْتُبُوا وَاجْبَاتِهِمْ بِدِقَّةٍ . دانش آموزان می خواهند در درسها یاشان پیشرفت کنند پس باید با دقت تکالیفشن را بنویسند.

☞ اینجا حرف لِ جازمه است، چون نمی توانیم فعل (فلیکتبوا) را بصورت (تا تکالیفشن را بنویسند) ترجمه کنیم.

د) اگر حرف «لِ» قبل از اسم آمده باشد حرف جر حساب میشود و کلمه‌ی بعد از آن مجرور به حرف جر می باشد.

(حواستون باشه که مصدرها و ضمیرها اسم محسوب میشن 😊)

لِتَعْلَمُ  لِ: حرف جر // تَعْلَمُ: مجرور به حرف جر. (تَعْلَمُ  مصدر باب تَفَعُّل)

ه) اگر قبل از حرف «لِ» یکی از حروف «وَ» یا «فَ» آمده باشد، حرف «لِ» ساکن میشود. (در این حالت در اکثر موارد لِ جازمه خواهد بود.)

﴿ فَيُعَمَّلُ الْإِنْسَانُ عَمَّلًا صَالِحًا ﴾

و) اگر بعد از فعل بدون شناسه ای که مجازوم شده، یک اسم «ال» دار باید، حرف آخر فعل یک کسره‌ی عارضی (برای سهولت تلفظ) میگیرد.

مثال؛ لا يَسْتَشِيرُ النَّاسُ الْكَذَابَ. (مردم نباید با انسان بسیار دروغگو مشورت کنند.) ﴿ اینجا فعل (لا يَسْتَشِيرُ) یک فعل بدون شناسه بوده که برای مجازوم شدن آخرش ساکن میشود ولی چون بعد از آن یک اسم «ال» دار آمده، آخرين حرف فعل کسره عارضی گرفته ﴿ ﴾

نکات ترجمه‌ای

الف) اگر قبل از فعل مضارع حرف «لَمْ» آمده باشد باید فعل را بصورت ماضی ساده منفی و یا ماضی نقلی منفی ترجمه کنیم.

لَمْ يَأْكُلُ الْطَّفْلُ طَعَامَهُ : کودک غذاش را نخورد. (نخورده است)

ب) حرف «لا» در صورتیکه جازمه و قبل از فعلهای اول شخص یا سوم شخص آمده باشد، باید بصورت «نباید + مضارع التزامی» ترجمه شود.

لَا يَتَنَظَّرُ : نباید منتظر بماند. // لا أُشاهِدُ : نباید ببینم.

ج) حرف «لِ» در صورتیکه جازمه و قبل از فعلهای اول شخص یا سوم شخص آمده باشد، باید بصورت «باید + مضارع التزامی» ترجمه شود.

لِيُسَافِرُوا : باید مسافت کنند. / لِشَكُرٌ : باید سپاسگزاری کنیم.